

Roheline HÄÄDEMEESTE

Nr. 3

Häädemeeste roheliste häälekandja

Märts 2007

Tere, Mart Jüssi!

Häädemeeste rohelised õnnitlevad Teid Riigikokku jõudmise puhul!

Täna.

Oleme välja andnud kaks numbrit oma ajalehte "Roheline Häädemeeste". Sooviksime märtsinumbrisse saada intervjuu Teiega kui Pärnumaalt valitud EER parlamendisaadikuga. Olete pikki aastaid tegelenud hülgeuurimisega. Mida hülged praegu teevad?

Aprilliks peaks nii hallhülge kui ka viigerhülge pojad emast võõrdunud olema ning iseseisvat hülgeelu alustama. Kuna neil kogemust alguses vähe võib neid vahest siis rannas näha. Päästa neid pole kindlasti vaja, puhkavad veidi ja lähevad merre tagasi. Täiskasvanud hülged on just oma järgmisele järglasele elu alguse andnud ja matsutavad mereavarustel kevadräime ja muud kala süüa sest pikk talv ja kurnav poegimisaeg on seljataga.

Kihnus on hülgeküttimine läbi ajaloo olnud võrreldav kalapüügi. Kui reaalne on, et hüljeste asurkond kasvab niivõrd, et väikesaarte elanikele antaks luba hülgeid küttida limiidi alusel?

Hülgeküttimise soovi on Kihnu ja Ruhnu kogukonnad juba kirjalikult avaldanud ja arutelu selle teema ümber kestab tänagi. Keeruliseks teeb selle asja eesmärk, milleks hülgeid küttida – ajalooliselt olnud vajadusi selleks tänases Eestis ei ole. Ainukeseks mõistetavaks motiiviks võib olla vanade kultuuritraditsioonide elus hoidmine. Siin tuleb tuvastada nende traditsioonide täpne sisu ja vorm ning siis kaaluda küttimise lubamist või keelamist. Kiusatused on aga suured ja kindlalt peab olema välistatud igasugused isetegevused väikesaarte kultuuri säilitamise katte varjus. Hallhülgeasurkond kannataks väga piiratud hulgal küttimise välja, eriti juhul kui tõsiselt tegeletakse kalapüüinistesse uppuvate hüljeste arvu vähendamise, ühtegi viigrit ma tänases seisus tappa ei söandaks. Kultuuripärandi seisukohast oleme olnud seda meelt, et hülgeleha ja nahk võiks olla kasutuses seal kus vanadel aegadel (nokamiitsid ja muud moodsad vidinad muidugi ei kuulu sinna sisse,) kuid viis kuidas seda materjali hangitakse peab vastama kõige karmimatele kaasaegsetele loodushoiu tingimustele.

Kui reaalne on loota, et inimeste teadlikkuse tõstmine vähendab rannareostuse iseenesest-mõistetavaks pidamist?

Usun, et see suhtumine on juba muutumas ja plekkpurgid ning muu olmepraht hakkab mereheites vähenema sedamööda kuidas inimesed enam loodushoiu põhimõtteid toetama

MÖTTE ENERGIA

hakkavad. Kõik Läänemereriigid on liitunud Läänemerekeskkonna kaitse leppega ning igal maal tehakse tööd selleks, et inimesed mere, ja üldse looduse puhtust enam hinnata oskaks. Paljuräägitud keskkonnaharidus peab kindlasti olema ka edaspidi tõhusalt toetatud ja hästi korraldatud sest teadlik inimene hoolib enam ümbruse eest kus ta elab.

Kuidas valimistulemusega rahule jäite?

Valimiste tulemused näitavad inimeste suhtumisi oma elukeskkonda (laiemas mõttes) ja tulevikuootusi. Ma ei hakka siin rahva valikuid vaagima – tulemused räägivad ju enese eest. Roheliste esindajana küll ütlen, et esimeste valimiste kohta läks ju noorel erakonnal üsna hästi, peame nüüd oma valijate usalduse vääriliselt tööd tegema ja veenma ka neid, kes viimase hetkeni kõhklema jäid. Loodan, et tulevastel valimistel on toetus suurem, sest vajadus säästvamalt tulevikku vaadata puudutab igat inimest.

Mis teemaga Te isiklikult soovite Riigikogus töötamise ajal tegeleda?

Hariduse kohaselt on mulle keskkonnateemad väga tuttavad kuid elu- ja töökogemused on tekitanud huvi ka kultuuri, hariduse ja kodanikuühiskonna vastu. Kuigi ma riigikaitsest või põllumajandusest ehk niipalju ei tea – uskuge mind, keskkond, kultuur, haridus ja avatus on ka seal äärmiselt olulised tegurid.

Millist erakonda näete kõige lähemal seisvat?

Kõigi parlamendierakondade programmidest leiame keskkonnahoiu oluliselt kohalt ja nüüd on neil võimalik selles valdkonnas rohelistega koostööd teha. Koalitsiooniläbirääkimistelgi on tunnustatud, et need punktid said uue partneri tõttu väga olulise tähelepanu osaliseks.

Järg 3 lk.

VALIMISTEST

Äsjalõppenud Riigikogu valimistulemusi võib lugeda igati ootuspärasteks. Kuna nad olid nii otseselt kui ka kaudselt rahalõhnalised, siis kinnistus selle tulemusena mitte demokraatia, vaid RAHA VÕIM. Erakondade poolt väljakäidud seninägematu priiskamine (140-150 miljonit kampaaniakrooni + parlamendis jaotatud 205 miljonit!) mõjus siiski nii näotult, et 2/5 valijaskonnast otsustas koju jääda. Nende meeleolusid kajastas üks lugejakiri 6. märtsi „Postimehes“:

Selleks, et mitte valimistel osaleda, on piisavalt põhjusi. Mul ei ole veel meelest läinud presidendi erakonnakaaslane, kes korrutas, et riik on halb peremees. Ka teistest erakondadest vaatavad vastu näod, kes muudkui sedasama deklareerivad. Mulle on arusaamatu, miks ma peaksin andma hääle isikule, kes peab töötama ja palka saama halva peremehe käest. /---/

Lisaks asusid mitmete erakondade üleriigilistes nimekirjades kõrgel kohal isikud, kes on avalikkuse ees silma paistnud valetamise ja ebakompetentsusega ning kelle ainsaks põhivääratuseks on parteitruudus.

Ainsa erandi moodustasid „raharallis“ rohelised, kes küllaltki tagasihoidliku 4-5 miljoni krooniga kindlustasid endale 3,8% juurdetulnud valijaskonna (2003. aastaga võrreldavalt) ning 3,3% eelmistel valimistel osalenute hääled. Viimatinimetatud olid siis nõ. protestihääled – mida võib nimetada ka erakondlikes mängudes põhjalikult pettunute vastuhakuks.

Loomulikult ei olnud need valimised nn. parempoolsete triumf, vaid nende lüüasaamine. Eelmine kord said nad ju Riigikogus 54 kohta, seekord 50... Ja sedagi saavutati üksnes tänu valijaskonna järjekordselt edukale hirmutamisele Savisaare vaenlasekujuga. (Nii hea on ikka ja jälle kasutada kunagist kommunistliku ladviku loosungit – „Luuu kord majja hirmu abil!“) . Oi kui paljud muidu nii normaalsed kodanikud neelasid selle sööda alla ja jäid siplena suurejooneliste valelubaduste õnge otsa! Ja veel Jokker, mis upitas lõppvõitjaks reformerid – Harju- ja Raplamaa naiste antud hääled „ilusale Ansipile“!

Ning muidugi ei olnud võitjad ka nn. sotsid, kes saavutasid oma tulemuse tänu kolmele eurosaadikule („härassotsile“) ja iga hinna eest võimu juurde pääsemist ihaldavatele ülejoosikutele Keskerakonnast. Eriti piinlikult mõjus eurosaadikutega valijate petmine, mille taustal loosung „Jokk jätta!“ kõlas lausa rahva üle irvitamisena.

Kõige suurema kaotuse elasid üle kahtlemata rahvaliitlased, kuid siin on suudetud osavalt maha vaikida selle sisulised põhjused. Nn. maaparisnike skandaali tagamaad algasid juba hoopiski 2001. aastal, kui reformerite poolt läbisurutud seaduseparandusega läks maadevahetuse otsustusõigus keskkonnaministrile. Selleks oli tollal aga mõjukas „orav“ , Lääne-Eesti Panga pankrotimeister (loe: seaduslik varas) Heiki Kranich. Jalamaid alustatigi

Järg 2. lk.

käsu korras parteistatud ministeeriumiametnike tagatubades maadevahetusäri, kus minister loomulikult ka ennast ei unustanud. Kuid häda oli selles, et 2005. aastal tuli majja tagasi Villu Reiljan, kes aga ei jaganud enam saaki nii nagu kord ja kohus. Reformeritest ärikad (loe: seaduslikud vargad) tõrjuti enamalt jaolt hoopiski kõrvale! „Oravad” talusid (tagaselja hambaid kiristades) olukorda vaikides kuni möödunud aasta oktoobrini, mil anti valimisvõitluse avalahing – ajakirjandus avalikustas kõigile ootamatult (?) **kohutava korrupsiooni maaametis**. Löök oli ülitugev ja täpne. Villu taipas, et ellujäämiseks tuleb vaikida, seekordsed võitlused lõpetada ning tagasi astuda. (Liigse suupruukimise korral oleks võinud ju järgneda veel oravaisandate tagataskus peidus olev trumpäss – kusagile „äraharjunud” viljavarguse protsess!). Kuid sellega oligi maaliitlaste saatus valimistel ette ära otsustatud.

Ja rohelised? Miks siis ikkagi kaotati vahepeal juba igati realselt silme ees terendanud 10 kohta Riigikogus !? Huvitav on jälgida selle põhjusi „Postimehe” *online*-küsitluse vahendusel. Toetusprotsent kulges järgmiselt:

- 15. jaan. – 16
- 29. jaan. – 13,6
- 5. veebr. – 12
- 12. veebr. – 12
- 19. veebr. – 10
- 26. veebr. – 8

Nagu näeme, pudenes stabiilne poolehoid laiali pärast 12. veebruari. Mis siis juhtus?

Kaasaegses massimeedias on nõ. jäme ots vaieldamatult telepildi käes. Kui sind pole teleris, pole sind avalikus elus olemas. Ja kui sa ei suuda seal osavalt esineda, on su saatus samuti kurb. Seda tõestasid ilmekalt ka ETV „Valimisstuudio” väitlussaated, mis andsid tugevaid plusspunkte erakondadele, millised suutsid telekaamerate ette tuua tõelisi „jutupaunikuid”. 14. veebruaril toimus majandusteemaline debatt, kus rohelisi tabas täielik lüüasaamine, sama kordus 21. veebruaril sotsiaalküsimustega. Ja oligi nõ. mäng mängitud. Valijatele jäid need abitud esinemised meelde ja 4. märtsiks langes toetus veel peaaegu protsendi võrra. Sellele langusele aitas kahtlemata kaasa ka EER-i ajaleht „Grüüne”, mis ei suutnud neid teleris ebaõnnestunud võtmeteemasid rahvale lahti rääkida ja seisukohti põhjendada. Järelikult jäi täitmata üks oluline lubadus, mis sisaldus 20. jaanuaril Viinistu teabepäeval vastuvõetud EER-i valimiselsetes põhiprintsiipides: „*Rohelised omavad kompetentsi ja selgeid seisukohti kõigis eluvaldkondades. Meie erakond ja kandidaatide nimekiri ei koosne ainult keskkonnaekspertidest, vaid kaasatud on tippasjatundjad erinevatelt elualadelt.*”

Pärnumaal saavutasime 8,1%-ga riigi roheliste neljanda tulemuse, samuti ka oma esindaja Riigikokku, mis polegi paha. Häädemeeste vallas saadud häälte arv jäi mitmekordselt alla reformile, keskile, IRL-ile ja sotsidele, suutsime aga siiski edestada rahvaliitlasi.

Lõpp hea, kõik hea. EER saavutas oma ideedega tagasihoidliku, kuid kuuldava koha Toompea saalis.

EER Häädemeeste rakk

P.S. Meeldiv on tõdeda, et rahvas näitas „punast tuld” ühele meie valla tegelinskile, kes kaks kuud enne valimispäeva oma erakonna maakonna juhatuse koosolekul lubas suure suuga saada vähemalt 5000 (!) häält – kogus aga kümme korda vähem. Jumala veskid jahvatavad aeglaselt, aga õiglaselt...

EESTI ELU-OLU

Meie eelmises lehes kirjeldatud kommunistlikus minevikus aset leidnud väsitav valetamine ja kurjus süvendas lihtsakoelisi mõtteviise ja rahva sisemist, **vaimset orjust**. Üks selliseid tüüpilisi mõtteskeeme oli ORGANISEERIMISE fenomeni juurdumine. Kommunistlikus superriigis oli kõik **riiklikult organiseeritav**, alates teadmistest ja lõpetades kommunistliku töö liikumisega! (Samuti kannatas kõige rohkem eestlase individuaalne moraal, mida lämmatati kogukondliku moraaliga.) Sarnane mõtlemine imbus meisse märkamatu massikommunikatsiooniga levitatava **igapäevase ajupesu ja kommunistliku haridussüsteemi kaudu**. Sellises keskkonnas kasvas siin üles tervelt kaks põlvkonda ning selle alused omandas ka kolmas, keda praegu esitletakse kui Eesti edukaid (loe: “võitjaid”!).

Muide, ei maksa unustada, et see põlvkond omandas meie „punasest eilsest” veel ka sellised vundamentaalsed „väärtused” nagu

kõikelubavuse,
moraalitse,
piiramatu võimuiha!

Kuid sinna on tänaseks juurde lisandunud veel

südametunnistuset
korruptiivne
kasumiahnus...

Nii juhtuski, et **verinoored vana ühiskonna esindajad** alustasid pärast Eesti taasiseseisvumist “tões ja vaimus” **uue ühiskonna organiseerimist**. Nende mõttelaad oli (ja on!) vaid näiliselt vastandlik sellele, mida nad suuresõnaliselt ja kõlavalt eitasid. Nende probleem seisnes vaid selles, kuidas **samuti** pääseda raha ja võimu juurde...nii ruttu kui võimalik.

Seetõttu taipasid okupatsiooni teostanud kohalikud kollaboraatorid (esialgse ehmatus järel) peagi, et karta pole midagi ning jätkasid jultunult juba sisseharjunud valitsemist. Pole paha illustreerida seda järgmise näitega. Paar aastat tagasi tõsteti ühel suurel perepeol hoogsalt pitse. Siberis “kõrgharidust” saanud vanamemmel uuris seal endiselt sovhoosi partorgilt, et miks ikka kommunistid Eestis edasi võimul on. Too vaatas naeratades memmele otsa ja teatas avameelselt ning süüdimatult: “Aga meil on ju juhtimise kogemus!” (!?)

Foto: Meelis Merenäkk

Samast vaimust oli kantud ka Eesti uue põhiseaduse loomine, mis eitab igati isiksust ja võimendab tema üle valitsemist. (See näiteks nullis ära rahva valiku, k.a. presidendivalimise!).

On tähendusrikas, et impeerium nimega NSVL oli sõnades tulvil otsinguaktiivsetest inimestest. Otsida lubati ometi vaid teatud kohtadest teatud asju ja kindla ideoloogilise eesmärgiga, mis pidid kindlustama igaveseks kommunistliku režiimi...

Ja kui me nüüd väidame, et oleme andnud eluõiguse otsinguaktiivsele inimesele (loe: **kodanikuühiskonnale!**), siis on see suur eksitus. Üllatav ja masendav, kui ruttu on meie vahepeal peaaegu et nagu ärganud rahvas suudetud muuta taas vaikivaks, ükskõikseks massiinimeseks-tööloomaks. **Katsu ise hakkama saada** – see on tänase eestlase põhimõte. Ta ei looda enam mitte kellelegi – ei valitsusele, maakonnale, isegi mitte vallale. Selline ongi siis uusbolševike ehmatava **organiseerimistöö** vili. Oleme seetõttu unustanud rahvusliku tõe, et eesti talupojamõistuse (!) alustalaks on tagasisidestusele toetuv arutlus ja täiendusmõtlemine.

Kuid heidame nüüd korra pilgu lisandunud uutele ohtudele. Nimelt seisame täna silmitsi hoopis iselaadse okupandiga, milleks on Lääs (EL, USA). Üleilmastumise eufoorias oleme valikuta sukeldunud sealsesse kultuuri- ja turumerre, teadvustamata tõsiasja, et üldreeglina on seal tegemist vaid madalalabalise massikultuuri ja masstoodanguga – ahvatlevate asjadega. (Võidab see, kellel kõige rohkem asju!) See ründab meid mõjusalt eelkõige seetõttu, et ta on sinise üha kiiremini läänestuva kultuuriga salakavalalt SARNANE. Eesti kultuuri senised elujõulised eelised on äkitselt ohtu sattunud.

“*Meie kultuurijanu ammutab võõrsilt puha võimaliku, seedib selle läbi ja omapärastab nii produktiivselt, et tänu OMAKULTUURI tugevusele suudame kanda ära poliitilisi kaotusi ja püsime ikkagi sisemiselt võitmatud.*”

Nii sõnastas Eesti kultuuri kestmise põhjused rohkem kui poole sajandi eest Rootsi põgenenud rahvaluuleteadlane Oskar Loorits. Täna uuest ja akendest meie kultuuriruumi sissevoolav internatsionaalne (!) massikultuur on lammutamas selle seinu, kergitamas katust. Tasub vaid vaadata igasuvist kommertslike massiürituste odüsseiat Eestimaal, võõraste rahvaste (iiri, kreeka, juudi jt.) muusika järeleaimamisega tegelevate muusikute esilekerkimist jms. Huvitav on ometi aga jälgida protsessi, kus kõigele sellele tingel-tangelile on siin vastukaaluks tekkinud täiesti arvestatav kõikvõimalike kohalike folkfestivalide liikumine, eheda eesti pärimusmuusika edenemine jne. Üldse tuleks meil teha tõsine inventuur oma rahvuslikest (kultuuri)traditsioonidest ning need uue, loomingulise pilguga üle vaadata. Eesti kultuurile (kui identiteedi põhiosale) tuleb anda **tulevikusisu**.

EL-i vallutusstrateegia teine tähtis osapool on MAJANDUS. See sisaldab järgmisi tehinguid:

1. Suhteliselt odava tööjõu ärakasutamine lään investorite poolt.
2. Kvalifitseeritud tööjõu haaramine Läände.
3. Kõrgtasemega spetsialistide haaramine Läände.
4. Lääne (ja Ida) ärikate maa-, metsa- ja kinnisvaraostud saiaraha eest.
5. Eesti põllumajanduse hävitamine ja toiduturu hõivamine Lääne kontsernide poolt (sageli rämpstoiduga!).
6. Lääne pankurite poolt laostava laenuubumi tekitamine. (2006. aastal võtsime võlgu 31,6 miljardit krooni – kõik eraisikute laenud

[seisuga 1.jaan.2007] on kokku 83,3 miljardit!)

7. Eesti kui uus turg Lääne rämpskaubale (vt. vaid poekettides pakutavat "nänni"!).
8. Eesti kui odav (kuid hea!) turismi- ja tervisetastuskoh.

Käsitades EL-i äriameestega, kes käituvad Eestiga kui oma uue asumaaga, toimetavad siin samuti peremehelikult Venemaa ärikad ja maffiategelased. Eriti on Vene maffiale siia jäänud KGB agentuur (kui viies kolonn!) asendamatuks abiliseks äritehingutes ja üliosavas rahapesus (nt. ehitustegevuses!). Muidugi ei maksa alahinnata ka Venemaa riiklikke võimalusi kasvõi energia- ja transiidikriisi tekitamiseks.

Millisel määral on juba Eesti riigi **rahvuslik majandus** sisuliselt pankrotti viidud, seda tõestab kõige paremini alljärgnev arutus.

Meie majandust ei mõõda mitte sisemajanduse koguprodukt (SKP), vaid seda teeb hoopiski rahvuslik koguprodukt (RKP). Esimene mõõdab kogu majandustegevust, kaasaarvatud väliskapitali majandustegevus Eesti territooriumil. RKP saadakse väliskapitali poolt siit väljaveetava kasumi mahalahutamisel SKP-st. Tegelik majanduskasv (RKP) oli aga selline:

2003.a.	- 0,7%
2004.a.	- 0,1%
2005.a.	- 1,0%

Tõeline keskmine palk ehk mediaanpalk (st. palk, millest suuremat ja väiksemat palka saab võrdne arv inimesi) oli näiteks 2005. aastal maksuameti andmetel vaid 4400 krooni ja mitte reklaamitud 8070 krooni...

Veel võiksime heita pilgu sellisele paljutähendavale nähtusele nagu on seda kaubavahetuse bilansi (krooniline) puudujääk:

2003.a.	- 26,8 miljardit krooni
2004.a.	- 31,1 —“—
2005.a.	- 30,8 —“—

Seekordse mõtiskluse võiks lõpetada luuletusega, mille kirjutasin 1. märtsi õhtul.

tüdruk aga
läheb lasteaiast
kulunud kunstvillast
kasukaga
ema käekõrval
ütleb murelikult
*peame veel säästukast
margariini ostma*
ja mina
möödamineja
mõtlen äkki
presidendi
kõlavale kõnele
valimistest

tõepoolest
siis millist
margariini
validagi

Tiit Merenäkk
luuletaja ja filosoof

MAK-i MÖTTE OTSINGUL

23. veebruaril toimus Põllumajandusministeeriumis „Eesti maaelu arengukava (MAK) 2007 – 2013” keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelu, millest võttis osa ka meie volimees T. Merenäkk. Üle Eesti oli kohale tulnud vaid 6 inimest!

Arutelu avas ministeeriumi maaelu osakonna nõuniku kt. Ove Pöder, kes tutvustas lühidalt MAK-i. Selle eelarve (7 aastaks 14,4 miljardit krooni, sh. EV osa 24%) valdkonnad on:

1. Põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime parandamine – 5,7 miljardit (40 %).
2. Keskkonna ja paikkonna säilitamine – 5,6 miljardit (39 %).
3. maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine – 3,0 miljardit (21 %).
4. Kohaliku algatuse edendamine – 1,4 miljardit (10 %).

Järgmisena sai sõna arengukava keskkonnamõjude hindaja InterAct Projektid & Koolitus OÜ esindaja, kes kurtis, et (kahe aasta jooksul!) ei õnnestunud hästi välja tuua Eesti keskkondade hetkeseise...

Ta nimetas ka EL-i prioriteedid:

1. Vesi (Aastaks 2013 puhas joogivesi kõikidele tarbijatele).
2. Kliima (Intensiivsest põllumajandusest tulenevalt nitraatide probleem).
3. Bioloogiline ja maastikuline mitmekesisus.

Ja Eesti probleemid:

1. Energeetika (Energia raiskamine).
2. Põllumajandus (Korrastamata sõnnikumaajandus).
3. Ääremaad (Võsastumine, põllumajandusliku tootmise kadu, elanike väljaränne).

Küsimusteringsis esitas kõigepealt Keskkonnaühenduste Koja esinaine ebameeldiva küsimuse, miks nad jäeti ilma kutsest arutelule. Ministeerium arvas, et see võis olla juhus. Too päris siis, kuidas laiendada toetust NATURA-aladelt ka mujale? Vastus kõlas lühidalt: „Sõltub eelarvest.”(!?). Koda informeeris kokkutulnuid ka sellest, et nende arvamusi pole MAK seni arvestanud. Keegi tegi repliigi, et 2004 – 2006 toimunud PHARE projekti-järgsed uuringud on tänaseni MAK-iga sidumata... Meie volimees valas veel „õli tulle” kolme küsimusega:

- 1) *Kuidas küll oli võimalik, et Eesti keskkondade hetkeseise ei suudetud hästi kindlaks teha!? Millega tegelesid siis maakondade keskkonnateenistused?*
- 2) *Miks ei kaasatud MAK-i ettevalmistavates uuringutes täiel määral Maaülikooli magistrante, doktorante ning arvukaid teadlasi-õppejõude?*
- 3) *Mispärast puudub meetmetes MULLAKAITSE, mis on ometi meie järjest kemiseeruvama põllunduse põhiprobleem? Selle tagajärjel hävib ju mulla mikrofauna ja -flora, mulla struktuur jne.*

Esimesed kaks küsimust jäid sisulise vastuseta. Viimasele vastati: „EL-i mullakaitse direktiiv on kohe-kohe valmimas, seejärel tuleb meie mullakaitse seadus.” Selgusetuks jäi ainult see, miks MAK nii olulise probleemi maha vaikis.

Demokraatia olemasolu tõestama pidanud koosolemine kestis tund aega. Lahkuti mitte mingit nõuandvat otsust ega (kodaniku)arvamust vormistamata. Meie tulevikku puudutavast koosolekust ei võtnud osa mitte ükski vabariikliku pressisindaja.

Intervjuu järg lk-lt 1

Üldisemalt sobib koostööd paremini nendega kes on nõus kaugemale tulevikku vaatama ja vähem nendega kes tänaseks kogutud tagavara endale või teistele on lahkesti valmis jagama.

Kuidas tegutseks roheliste fraktsiooni opositsioonis? Mis asjaolud oleksid meelitanud opositsiooni jääma?

Täna käivad koalitsiooniläbirääkimised ja partnerid ei ole veel otsustatud. Igal juhul ja sõltumata sellest, kes on võimul, oleme konstruktiivsed ja seisame jätkuvalt raiskamise vastu ning inimeste oluliselt neid mõjutavatesse otsustesse kaasamise poolt. Minu arvates arutletakse kohati liiga palju selle üle kumb on "kasulik" ja see näitab seda, kui kaugelt poliitika elust triivimas on.

Kuivõrd usute, et suudate erakonnaga Riigikogus mõjutada reaalseid otsuseid või on roheliste saatus jääda pelgalt tooniandjaks?

Parimad otsused on langetatud heade teadmiste mitte kõhutunnete põhjal. Nii nagu seni oleme ka edaspidi sisuliste arutelude ja mõõdetud tulemuste poolt. Nii on see teaduses ja kohtus, nii peab see olema ka avalikus poliitikas. Kuna fraktsiooni saadikutest enamuse (ja paljud erakonna aktiivsed liikmed) on teadusliku kogemusega, ei lepi me kindlasti "see ongi lihtsalt niimoodi" tüüpi väidetega vaid palume esitada enne otsustamist kaalutavaid tulemusi. Usun, et see annab otsustele realselt rakenduvat sisu. Kui see on toon, mida suudame anda, oleme kindlasti oma töös õnnestunud.

Millised on roheliste kõige olulisemad põhimõtted, millest koostöö jooksul teiste erakondadega pole te valmis taganema?

Kindlasti on need raiskamise lõpetamine loodusvarade kasutamises, kodanikuühiskonna, sealhulgas otsedemokraatlike otsustusmehhanismide arendamine ja elukeskkonna (laiemas mõttes) turvalisuse tagamine tulevastele põlvedele.

Põhiline idee, mille tahate kindlasti ellu viia?

Valiku saan langetada alles siis, kui Riigikogu on tööle hakanud, sest tänaseks pole veel paljud kokkulepped sõlmitud. Selge on aga see, et elu tuleb nii korraldada, et võim töötaks kodanike heaks mitte vastupidi.

Läbi ajaloo on rohelised olnud pigem vasakpoolsed. Kuidas meil juhtus, et esmakordselt parlamenti jõudes on roheliste partneriks saanud just parempoolsed jõud?

Vasak- ja parempoolsuse selged piirid on natuke ajast ja arust, elu esitab tänapäeval palju mitmekesisemaid ülesandeid ja keerulisemaid väljakutseid kui seda on ühe mätta otsast näha. Sestap on poolsuse mõõtmised koos järgneva erutusega tulemustest pigem meelelahutusliku iseloomuga. Loen lehestki ahastamist, et Erakond Eestimaa Rohelised olla parempoolsed, selge maailmalõpu märk! Programmilistesse tegevustesse siivenedes näeme aga, et tegeleme väga erinevate valdkondadega, kus looduskapitalism parempoolsuse ereda näitena on tihedalt (näiteks kavandatava ressursiväärtpaberi kaudu) seotud otsedemokraatia ja kogukondade toetamisega – sotsialism, mis sa kostad! Selge peab olema suund kuhu sa liigud mitte punkt kus sa seisad nagu ütles Gröönimaa jääkupli esimesena edukalt suuskadel ületanud Norra maadeuurija ja diplomaat Fridtjof Nansen.

Lugupidamisega, **Mart Jüssi**

Küsis **Maia-Liisa Kasvandik**

Foto: Meelis Merenäkk

Lugupeetud lugejad!

Erakonnal Eestimaa Rohelised läks Riigikogu valimistel Eestis ja Pärnumaal ju tegelikult hästi: 6 saadikukohta, kellest Mart Jüssi esindab Pärnumaad.

Saime hulgaliselt uusi kogemusi, konkureerides suurte erakondadega. Kena oli see, et suutsime peaaegu kõik ühisest joonest (programmilised ja erakonnasisesed kokkulepped) kinni pidada. Ma arvan, et see töigi edu.

Loomulikult töö jätkub.

Muredest, ettepanekutest ja eriti rõõmudest saab edaspidi teavitada allakirjutanut ja Mart Jüssit.

Programmilised seisukohad on tutvustatud, paljud inimesed on need omaks võtnud. Nüüd algab nende elluviimine.

EER praegune juhtmõte on "Uus energia". Arvan, et järgmine peaks olema "**Loomulikkus, loovus ja looduslähedus**". Mõttemallid peavad muutuma.

Ilusat alanud kevadet!

Teie

Urmas Lekk

Foto: Marja-Liisa Masvandik

INIMESEL ON MURE

Olin 17. märtsil külalisena kutsutud EER Häädemeeste raku koosolekule. Tore, et nad ei põlga ära neid roheline mõttelaadiga inimesi, kes pole EER-ga liitunud, kuid huvituvad nende tegemistest. Erakonnaliikmete omavaheliste arutelude käigus said sõna ka külalised. Teemadering oli lai ja puudutas erinevaid kitsaskohti meie vallas, räägiti ka sõnavabadusest ja trükiõigusest Häädemeeste valla lehes. See ongi põhjus, miks ma siin sõna võtan, sest kohaliku Roheliste lehe koostajad pakkusid lahkelt võimalust avaldada selgitav vastuartikkel k.a. ajalehes „Koduvald“ nr. 3 vallavanema veerus kirjutatud lõigule, mille järgnevalt edastan.

Praegu menetluses oleva valla eelarve eelnõu on tekitanud väikest elevust. Seda küll volikogu tasandil, kus kohalik raskekahurvägi (volikogu opositsioon – L.K.) püüab seista ülemaailmse õigluse eest. Heameelega pean tõdema, et vallavolikogu tegevus on pälvinud püsiva publiku kohaloleku, seda küll ühe, harva ka kahe (vaid 07.02.2007.a. – L.K.) inimese näol. Seetõttu on kellele esineda (ha-ha-ha – L.K.). Usun, et huvi volikogus toimuva vastu võiks olla suuremal hulgal vallaelanikest. Mul on kahju, et nii suur ajakirjandus kui „kohalikud väljaanded“ (?) on suutnud tegelikult toimuvast edasi anda vaid pooliku pildi.

Küsisin telefoni teel ajalehe toimetajalt (Mai Sepalt) ruumi kohta ajalehes ja seda 22. veebruaril oli. Saatsin kohe teksti sõnumina teele (SMS kell 15.10, 22.02.2007). Pärast seda on ilmunud juba teine „Koduvalla“ väljaanne, mulle pole aga vaevunud isegi selgitust saata, miks artiklit ei avaldata. Häädemeestel on omad seadused ja vabariiklikud siin ei kehti, näiteks ootan juba 60 päeva vallavalitsuse otsust ja väljavõtet 16. jaanuaril toimunud detailplaneeringu avaliku arutelu protokollist! Seis on sama, mis peale 2003.a. 11. augustit, siis oli esimene avalik arutelu ja peale seda kadusid dokumendid vallamajast 1,5 aastaks. Kätte sain need (raha eest!) Võistes elava eraisiku kodust !?

Et närve hoida tuleb naerda. Armas Häädemeeste valla rahvas, õppige tundma seda naeratavat nägu iga seniilmunud valla lehe esiküljel!

Alljärgnevalt avaldamata jäetud artikkel.

Vallavanema heameel püsiva publiku olemasolust volikogu istungitel on norivalt irooniline, sest sedalaadi publikule ta heal meelel ei esineks. Neil volikogu istungitel, kus publikut pole tunnevad nii Urmas Aava kui mõned teisedki ennast palju vabamalt, miks muidu eelmise aasta viimase istungi lõpus küsis volikogu esimees minult, et kas nad on mulle midagi võlgu, et ma neid ikka veel külastan. Võtke siis teatavaks, volikogu liikmed eesotsas hr. Looringuga, et teil on täitmata möödunud suvel antud lubadus.

13. septembril toimunu olete ka sootuks ära unustanud? See, et tollasel istungil sõna palusin, on kirjas septembri „Koduvallas“ (Kokkuvõte 13. septembri 2006. a. istungist. Enne päevakorra juurde asumist kuulati ära Lydia Koitla informatsioon tema poolt kirjapandu kohta.) ja mitmed inimesed on minult küsinud, et mida ma seal rääkisin? Jagasin sellel istungil igale kohalolijale (peale vallavanema) ühesuguse tekstiga lehed, aga

vastukajad on olematud*. Küsin, kas hirm kellegi ees on nii suur, et varjutab TÕE teadasaamise vajaduse? Mul on teist, rahvasaadikud volikogus, päris tõesti kahju.

Juhul, kui ainuvalitseja (vallavanem) minu väikest kirjutist avaldada ei luba, nõuan tema enda kirjalikku põhjendust.

* Tolles tekstis sisaldus abipalve valla volikogu poole, kes kontrolliks lõppude-lõpuks vallavalitsuses toimuvat korrupsiooni ja kaitseks mind sealst lähtuva pikaajalise psühhoterrori eest.

Lydia Koitla
vallakodanik

HÄÄDEMEESTE ROHELISED TEATAVAD

□ Häädemeeste rohelistes on mures teatavate tegelaste poolt vallas levitatavate kuulujuttude (loe: laimu) pärast, nagu sooviksime sulgeda plokitehast Fibo ExClay. Teatame, et meil selline eesmärk puudub. Kes seda ei usu, võiksid veel kord tähelepanelikult meie ajalehe eelmisest numbrist läbi lugeda artikli „Arutelu Arumetsa tulevikust“.

□ Nagu vastuseks meie veebruarikuu numbris avaldatud artiklile „Leib kütteks“, teatas 26. veebruari „Postimees“, et Harjumaa Keskkonnateenistus teatas Paldiski Lõunasadamasse kavandatava biodiislikütuse tehase keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest. AS-i Biodiesel Paldiski eesmärk on loodusliku toorõli baasil biodiisli tootmine võimsusega 100 000 t aastas. Tehas on kavas valmis ehitada järgmise aasta sügiseks.

Kindlasti tasub teada veel fakti, et Pärnus juba toodetaksegi biodiisli (vt. Pärnumaa Majanduskiri 2006, lk.9). A&O BioD OÜ osanikele kuuluva tehase poolt oli möödunud aasta oktoobriks toodetud juba 300 000 liitrit biodiisli. Ettevõtte asub Pärnu Laevatehase territooriumil.

□ EER juhatuse 6. märtsi koosolekul hääletati maha erakonna esimehe ettepanek toetada ajalehe „Roheline Häädemeeste“ trükkimist 2000 krooniga. Erakonna „tagatuba“ juhtiva kapten Saarlo sõnul olevat eelmises numbris avaldatud artikkel „Kirjavahetus EER Juhatusega“ solvav, samuti ei alluvat ajaleht juhatusele (!?)...

□ Tänapäevani ei ole EER-i ajaleht „Grüüne“ suutnud edastada infot altpoolt tulevast (otsedemokraatlikust!) algatusest – ajalehest „Roheline Häädemeeste“ olemasolust (alates 10. jaanuarist 2007).

□ Kutsume kõiki valla roheline mõtlemisega inimesi meie koosolekutest osa võtma. Infot nende toimumise aja ja koha kohta küsige meie raku liikmetelt. Samuti ootame ajalehele roheline mõttelaadiga kaastöid. Trükime ära ka kõik artiklid, millede avaldamisest on keeldunud valla, maakonna ja vabariiklik ajakirjandus.

“Roheline Häädemeeste”
trükiarv 1500
Trükikoda: Bookmill
e-mail : rohelineleht@gmail.com
Toimetaja k.t : Tiit Merenäkk
Ilmub kord kuus